

---

**Saknr:** 2020/48160-1  
**Saksbehandlar:** Rolf Rosenlund

---

## Saksgang

| Utval                                  | Utv.saknr. | Møtedato   |
|--|------------|------------|
| Hovudutval for samferdsel og mobilitet |            | 13.05.2020 |
| Fylkesutvalet                          |            | 28.05.2020 |

## Særskild dekning av arbeidsreiser for TT-brukarar som har varig tilrettelagt arbeidsplass

Forslag til innstilling

1. Gjeldande ordning i Hordaland som gjev godkjente TT-brukarar særskild tilrettelagt skyss til varig tilrettelagt arbeidsplass (VTA) vert avslutta seinast 15. juli 2020
2. Brukarar som har særlege utfordringar, som rullestolbrukarar og blinde/sterkt svaksynte, har fått ein utvida brukarkvote gjennom den statlege tilskotsordninga som m.a. kan nyttast til arbeidskøyring.

## Samandrag

I samband med budsjetthandsaminga for 2020 vedtok fylkestinget å redusera løyvinga til arbeidskøyring for TT-brukarar med 8 mill kr. Det innebar at det var eit restbudsjett til dette tiltaket på 3 mill kr, og dermed midlar til normal drift i om lag 3 månader. I budsjettvedtaket vert det peika på at arbeidskøyringa kan finansierast gjennom dei statlege midlane til utvida TT-ordning. Etter fylkesrådmannen si vurdering er det ikkje utan vidare opna for å nytta dei statlege midlane til denne type transport. Då det ikkje er budsjettdekning for vidare drift, rår fylkesrådmannen difor til at ordninga med dekning av arbeidsreiser for TT-brukarar vert avvikla så raskt som mogeleg. For å sikra ei rimeleg avviklingstid for brukarane, rår fylkesrådmannen til at sluttidspunktet vert sett til 15. juli 2020.

Rune Haugsdal  
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen  
fylkesdirektør

*Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift*

## Saksutgreiing

## Bakgrunn for saka

Sidan 1990-talet har Hordaland fylkeskommune hatt ei ordning der ein har dekkja kostnadane for særskildt tilrettelagt skyss for godkjente TT-brukarar som er tilsett i VTA stilling (Varig tilrettelagt arbeid). Skyssen vert utført med drosje, og brukarane betalar ein mindre eigendel, alt etter kor mange dagar dei arbeidar per veke.

Bortsett frå Oslo er Hordaland det einaste fylke som har denne ordninga. Årlege kostnader er om lag 11 mill kr, og det er om lag 190 brukarar med i ordninga. Av desse bur om lag 65% i Bergen og resten i distriktskommunane. I tillegg til å få dekkja arbeidsreiser så får brukarane tildelt ordinær TT-kvot. Dette av di TT-kvoten primært skal gå til dekning av fritidsreiser.

Då dåverande samferdselsavdeling vart pålagt å spare 40 mill kr i budsjett 2020, vart det frå fylkesrådmannen si side lagt inn 8 mill kr i innsparing på denne kostnadsposten. Dette var grunngeve med at ordninga ikkje er lovpålagt, og at Hordaland er det einaste reine fylket som har ordninga. Det ligg då tilbake 3 mill kr i budsjett 2020, som etter intensjonen skulle dekkja drifta fram til og med mars 2020.

Innsparinga vart vedteken av fylkestinget med fylgjande verbalvedtak i tillegg:

### TT-brukarar, arbeidsreiser.

*Forskrift for TT-ordninga for Vestland fylke blir samordna/endra slik at arbeidsreiser ikkje vert utelukka. Jfr. informasjon om TT-ordninga på [helsenorge.no](https://helsenorge.no) og [sfj.no](https://sfj.no) sine sider:*

*TT-ordninga er i utgangspunktet eit tilbod om fritidsreiser, men kan nyttast til alle typar reiser med unntak av:*

- *reiser som blir betalt av trygdekontor. Eigendel ved slike reiser skal transportbrukar betale sjølv på lik line med andre som reiser for trygda si rekning*
- *reiser til og frå skule*
- *andre reiser betalt av det offentlege*

*Det vert gjort ein gjennomgang av bruken av TT-kort for arbeidsreiser, der dei som er heilt avhengige av ordninga for å kome på arbeid, får halde fram med å bruke ho.*

*Kostnaden blir dekkja innanfor det statlege tilskotet til ordninga.*

## **Vedtakskompetanse**

Fylkesutvalet har samordningsansvaret for planlegging og økonomiforvaltning innan fylkeskommunen sitt ansvarsområde.

## **Vurderingar og verknader**

**Økonomi:** Med mindre det vert sett i verk tiltak så vil ein overskrida budsjettet for 2020 med 6-8 mill kr

**Klima:** Ikkje relevant

**Folkehelse:** Ikkje relevant

**Regional planstrategi:** Ikkje relevant

## **Den ordinære TT-ordninga i Hordaland**

Samferdselsdepartementet har pålagt fylkeskommunane å organisera ei ordning med tilrettelagt transport for personar som av ulike årsaker ikkje kan nytta ordinære kollektive transportmiddel, også kalla TT-ordninga. Føremålet med ordning er å gje eit transporttilbod til menneske med varig forflytningshemming, slik at dei skal kunne delta i ulike aktivitetar. TT skal primært nyttast til fritidsreiser og til reiser som ikkje er dekkja av andre ordningar, men kan og nyttast til m.a. arbeidskøyring.

Gjeldande kvotar i Hordaland gjev kvar ordinær brukar får kr 5500,- per år. Såkalla tunge brukarar, blinde/sterkt svaksynte og brukarar med manuell rullestol får kr 7500,- per år, og brukarar som er godkjent for elektrisk rullestol får kr 9500,- per år. Av dei tunge brukarane er det om lag 15 som samstundes har arbeidskøyring til VTA plass.

### Utvida statleg tilskot til TT-ordninga

Føremålet med ordninga er å tilby brukarar med særlege behov, dvs. rullestolbrukar og blinde/svaksynte, fleire TT-reiser enn dei elles ville fått gjennom dei fylkeskommunale ordningane. For å kunne ta i mot tilskot må fylkeskommunen minst oppretthalde same fylkeskommunale TT-tilbod som tidlegare til brukar som deltek i den utvida ordninga. Saman med fylkeskommunen sitt TT-tilbod er målsettinga å gje desse brukarane ein kvote som set dei i stand til å få 200 enkeltreiser per år.

I Hordaland fekk kvar brukar ein kvote på kr 19.900 for fyrste halvår 2020 av den statlege kvoten. I tillegg fekk dei den fylkeskommunale kvoten på kr 3.750/4.750.

Det heiter i retningslinene frå samferdselsdepartementet at:

*Dersom midler blir benyttet i strid med forutsetningene for denne tilskuddsordningen, eller andre vilkår for ordningen ikke etterleves, kan utbetalte midler kreves tilbake fra tilskuddsmottaker.*

Det er fylkesrådmannen si vurdering at dei statlege midlane ikkje kan nyttast til arbeidekøyring for TT-brukarar som ikkje er definert som tunge brukarar. For dei tunge brukarane med arbeidskøyring kan ein halvårleg kvote på kr 23.650/24.650 vera nok til å dekkja arbeidskøyringa. Gjennomsnittleg kostnad for arbeidskøyringa var kr 57.000 per brukar i 2019, men det er store variasjonar i kostnader.

### Status NAV

Nav dekkar ikkje arbeidskøyring for personar med VTA plasser, og har grunngjeve dette som følger..

- Personar med VTA plass har full yting frå staten, dvs uføretrygd med tillegg av løn frå arbeidsgjevar. Dei vert difor rekna på lik line med andre arbeidstakarar.
- Uføretrygda har rett på honnørbillett/-kort, med halv pris på tog, buss og båt.

### Status i andre fylke

Administrasjonen har vore i kontakt med ein del andre fylkeskommunar for å røkja etter korleis stoda er på dette feltet der. Med unntak av Oslo kommune/fylke har ingen andre fylkeskommunar slike ordningar, heller ikkje Sogn og Fjordane. Det har heller ikkje vore aktuelt å innføra slike særordningar i andre fylkeskommunar.

Når det gjeld Oslo er dei i ein særstilling ved at ein skal ivareta kommunale oppgåver i tillegg til fylkeskommunale. Kommunen har nytta vesentlege midlar på arbeidskøyring til VTA, men det vert sett i samanheng med andre kommunale tenester som dagsenterkøyring, særskys til avlastning barnehage og skule m.m.

### Konklusjon

I samband med budsjettarbeidet for 2020 vart samferdselssektoren pålagt ei innsparing på 40 mill kr. Administrasjonen la fram ei rekkje ulike tiltak som ville sikra den politisk vedtekne innsparinga. I den endelege prioriteringa frå fylkesrådmannen vart det lagt vekt på at tiltaka i minst mogleg grad skulle svekka kollektivtilbodet, samt at ikkje lovpålagte tiltak kunne fasast ut. Dette var bakgrunnen for at budsjettet for arbeidskøyring vart redusert med 8 mill kr i 2020.

I verbalvedtaket i fylkestinget vert dei peika på tre forhold som fylkesrådmannen vil knyta kommentarar til.

- Forskrift for TT-ordninga for Vestland fylke blir samordna/endra slik at arbeidsreiser ikkje vert utelukka.
  - Administrasjonen er gong med å utarbeida ei ny føresegn som skal gjelda i Vestland fylkeskommune. Etter at fylkestinget i juni har teke stilling til korleis TT-ordninga skal organiserast i det nye fylket, vil føresegna verta sendt på høyring, og lagt fram for politisk handsaming til hausten.
  
- Det vert gjort ein gjennomgang av bruken av TT-kort for arbeidsreiser, der dei som er heilt avhengige av ordninga for å kome på arbeid, får halde fram med å bruke ho.
  - Det er ein avgjerande premis for å verta godkjent som TT-brukar at ein ikkje er i stand til å nytta kollektive transportmidlar på eiga hand. Per definisjon vil då dei som er innvilga arbeidskøyring ikkje vera i stand til å nytta kollektivtransport. Fylkesrådmannen finn det vanskeleg å ta ein ny gjennomgang av dei om lag 190 brukarane å velja ut dei som ein skjønsmessig vurderar som mest avhengige av særskys. Det kan setja sakshandsamarane i etiske dilemma. Fylkesrådmannen vil difor fråå dette.
  
- Kostnaden blir dekkja innanfor det statlege tilskotet til ordninga.
  - Som synt i saksframlegget har samferdselsdepartementet lagt klåre føringar for korleis dei statlege midlane kan nyttast. Slik fylkesrådmannen vurderar det, er det ikkje opna for at gruppa av ikkje tunge brukarar kan få dekkja transportkostnadane gjennom den statlege tilskotsordninga. Dei tunge brukarane som har arbeidskøyring kan nytta kvoten til m.a. arbeidsreiser.

Med eit budsjett på 3 mill kr til arbeidsreiseordninga hadde ein i utgangspunktet midlar fram til 1. april. Når pandemien sette inn vart arbeidskøyringa innstilt, og ein sparer om lag 1 mill kr per mnd. Det er no på tale å setja i gong arbeidskøyring for nokre av brukarane, men då dette er ei sårbar gruppe, vil det vil truleg ta noko tid før alle er attende i arbeid. Fylkesrådmannen vurderar difor at det kan vera midlar til arbeidskøyringa fram mot sommaren. For å gje brukarar og transportørar tid til omstilling rår fylkesrådmannen til at det vert stopp for vidare særskild dekning av arbeidskøyring ved inngongen til sommarferien.